

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34478
Nom	Endocrinologia i nutrició II
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau de Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau de Medicina	13 - Formació clínica humana II	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CASSINELLO FERNANDEZ, NORBERTO	40 - Cirurgia
MARTINEZ HERVAS, SERGIO	260 - Medicina

RESUM

L'assignatura "Endocrinologia i Nutrició II" és una matèria compartida pel Departament de Medicina i Cirurgia, inclosa en l'apartat de Formació Clínica Humana. S'hi estudia la patologia relacionada amb les alteracions del metabolisme, de la nutrició i la dietoteràpia.

L'ensenyament va adreçat a formar professionals en l'àmbit de la patologia del metabolisme, de la nutrició i la dietoteràpia, amb coneixements teòrics i pràctics, actituds i destreses que capaciten l'estudiant per desenvolupar una medicina integral, curativa, preventiva i de promoció de la salut en aquesta àrea (malalties del metabolisme i de la nutrició).

Els coneixements, les aptituds clíniques i el llenguatge científic adquirits en aquesta assignatura capacitaran a l'alumne per reconèixer i comprendre la patologia metabòlica i nutricional més prevalent i la dietoteràpia aplicada a diferents situacions i patologies, perquè pugui diagnosticar i orientar el tractament de les principals entitats clíniques i establir les recomanacions dietètiques adequades. A més el capacitaran per comunicar-se amb el pacient, comprendre el procés de malaltia de manera individualitzada i establir l'orientació terapèutica adequada en el marc de la medicina general.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1204 - Grau de Medicina

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb collectius professionals daltres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies principals del sistema endocrí.

- Conèixer les patologies de la nutrició.
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En acabar aquesta assignatura, els estudiants han de ser capaços de:

1. Fer una història clínica orientada a la patologia metabòlica i nutricional.
2. Tenir els coneixements i les habilitats clíniques adequades per a l'exercici bàsic de les malalties del metabolisme i de la nutrició i la dietoteràpia en l'àmbit de la medicina general.
3. Reconèixer, diagnosticar i orientar el tractament de les principals malalties metabòliques i de la nutrició.
4. Interpretar les proves diagnòstiques i l'estat nutricional i necessitats nutricionals.
5. Reconèixer la patologia que s'ha d'enviar a un servei especialitzat.
6. Adquirir l'habilitat de mantenir una anàlisi crítica dels coneixements i publicacions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEORIA

1. Diabetis mellitus: concepte, classificació i epidemiologia de la diabetis.
2. Diagnòstic. Clínica, evolució i mecanismes lesionals de la diabetis.
3. Complicacions cròniques de la diabetis I. Macroangiopatia.
4. Complicacions cròniques de la diabetis II. Microangiopatia: retinopatia i malaltia renal diabètica.
5. Complicacions cròniques de la diabetis III. Neuropatia sensitiv-motora i autonòmica.
6. Complicacions agudes de la diabetis.
7. Tractament de la diabetis.
8. Obesitat.
9. Cirurgia de l'obesitat.
10. Cirurgia metabòlica.
11. Dislipèmies primàries i secundàries I: classificació i diagnòstic.
12. Dislipèmies primàries i secundàries II: tractament i prevenció cardiovascular.
13. Dietoteràpia. Planificació alimentària, patrons alimentaris i promoció de la salut. Bromatologia dels nutrients.
14. Avaluació de l'estat nutricional.
15. Dietoteràpia en patologia digestiva: celiàquia, dèficit de la lactosa, malabsorció, malaltia inflamatòria intestinal, síndrome d'intestí irritable, fallada intestinal, síndrome d'intestí curt i patologia pancreàtica i hepàtica.
16. Dietoteràpia en patologia metabòlica: obesitat, dislipèmia, diabetis, anèmies, hiperuricèmia-gota i calci-vitamina D.
17. Dietoteràpia en patologia renal, patologies respiratòries i malalties consumptives: patologia

oncològica, trastorns de conducta alimentària, patologia renal i respiratòria.

18. Nutrició enteral i parenteral. Nutrició artificial a domicili.

2. PRÁCTIQUES

SEMINARIS I CASOS CLÍNICS

1. Educació diabetològica i insulinització.
2. Tractament no insulínic de la diabetis.
3. Tecnologia en diabetis.
4. Hipoglucèmia.
5. Peu diabètic.
6. Situacions especials: diabetis gestacional.
7. Cirurgia de l'obesitat i metabòlica.
8. Maneig peroperatori dels pacients de cirurgia de l'obesitat i metabòlica.
9. Síndrome metabòlica i risc cardiometabòlic.
10. Qüestionari de consum d'aliments i la seua aplicació clínica.
11. Tècniques d'avaluació de la composició corporal.
12. Desnutrició associada a malaltia.
13. Disfàgia.
14. Nutrició en patologia neurològica.

PRÀCTIQUES CLÍNIQUES

17 hores (medicina i cirurgia) en els serveis/unitats d'endocrinologia i nutrició i de cirurgia endocrina o general.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Seminaris	24,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Pràctiques clíniques	13,02	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	4,00	0
Elaboració de treballs en grup	4,00	0
Elaboració de treballs individuals	4,00	0
Estudi i treball autònom	7,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	6,00	0
Preparació de classes de teoria	8,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	4,00	0

TOTAL	112,02

METODOLOGIA DOCENT

En les **classes teòriques**, el professor exposa mitjançant lliçó magistral, els conceptes i els continguts més importants de forma estructurada, per a l'obtenció dels coneixements i de les habilitats que els alumnes han d'adquirir. Es potenciarà la participació dels estudiants. Es pot disposar del material didàctic utilitzat pel professor, si aquest el considera adequat, a partir del recurs electrònic de l'Aula Virtual.

Pràctiques d'aula: **seminaris**. En grups reduïts, el professor planteja temes especialitzats en profunditat, estudis de casos, maneig de bibliografia, temes d'actualitat... Es potenciarà el treball en grup i la presentació oral. Es pot entendre com a "aprenentatge cooperatiu".

Pràctiques clíniques. Estadies clíniques dels estudiants en els serveis sanitaris dels diferents hospitals universitaris, centres d'assistència primària, centres de salut mental, àrees de salut pública, per a l'aprenentatge de la realització d'una anamnesi i una exploració clínica bàsica, amb una primera presa de contacte amb pacients, supervisat pel professor.

S'incorporarà la perspectiva de gènere i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

AVALUACIÓ

L'avaluació es basarà en els continguts rebuts en les classes teòriques, pràctiques (seminaris i casos clínics), i llibres de consulta recomanats (referències).

Avaluació teòrica: 50% de la qualificació final.

Es realitzarà mitjançant prova escrita que versarà sobre els continguts del programa teòric i tindrà com a objectiu avaluar l'adquisició de coneixements. El contingut de la prova serà el mateix per a tots els grups. L'examen serà tipus test amb 60 preguntes, amb 4 possibles respostes amb una única certa (encertades 1 punt, blanc 0 punts, errades -0,333 punts). Nota màxima 10.

Es valorarà positivament l'assistència a classe.

Avaluació pràctica: 50% de la qualificació final.

Inclourà fins a 12 casos clínics (relacionats amb els coneixements teòrics, amb els seminaris o casos clínics presentats) amb 3 a 5 preguntes per cas. L'examen serà tipus test. Les preguntes tindran 4 possibles respostes amb una única certa (encertades 1 punt, blanc 0 punts, errades -0,333 punts). Nota màxima 10. Assistència obligatòria com a mínim al 80% de les pràctiques per a poder presentar-se a l'examen.

Nota final de l'assignatura: (Teoria + Practica) /2. Aprovat amb 5 o més. S'aprova o suspèn el conjunt de l'assignatura.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues pràctiques.

L'assistència a les sessions pràctiques és obligatòria. La no assistència injustificada a més d'un 20% de les mateixes, suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura.

Es recorda als alumnes la importància de fer les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Manual de Endocrinología y Nutrición Departament de Medicina y Cirugía. Universitat de Valencia
- Harrison. Principios de Medicina Interna. 20ª edición. México. Mc Graw Hill. 2018.
- Farreras Rozman. Medicina Interna. 19 edición. Elsevier. 2020.
- Sabiston. Tratado de cirugía. Fundamentos biológicos de la práctica quirúrgica moderna. 20th Edition. Courtney Townsend R. Daniel Beauchamp B. Mark Evers Kenneth Mattox. Elsevier, 2017
- Parrilla P y cols. (eds), Cirugía AEC. Manual de la Asociación Española de Cirujanos. 3ª edición; Editorial Médica Panamericana SA; Madrid 2022.
- Recursos-e Salut: ClinicalKey Student. Elsevier (Scopus, ScienceDirect).
uv-es.libguides.com/RecursosSalut/BibliotecaSalut